

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Пятъкъ. Цѣна-та за единъ годинъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвърти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣбва всякога да сж прѣдплатены и да ся испращатъ въ полицѣ, въ групъ или въ пощенскы тибри (пулове) Турскы, Нѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ.

Година I.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, ЮНІЙ 4, 1876.

Брой 23.

ИЗВѢСТІЕ.

Първа-та половина отъ годинъ-тъ стича на 1-ый идущий Юлія, и ний напомнямы на отъзи отъ спомоществователи-тъ си, които сж прѣдплатили само за шесть мѣсеца, че не ще можемъ да имъ испращамъ Зорницѣ подиръ онова врѣме, ако не пріемемъ отъ тѣхъ спомоществованія-та за останжлы-тъ шесть мѣсеца. Ний сме принудени да държимъ строго това правило.

Цѣна-та на Зорницѣ отъ 1-й Юлія до 31-й Декемврія ще е три четвърти отъ бѣло меджидіе, която може да ни ся проводи или въ групъ, или въ пощенскы тибри (пулове).

Досегашны-тъ броеве на Зорницѣ отъ 1-й Маія ся свършихъ. Ред.

КАКВЫ ДОКАЗАТЕЛЬСТВА ИМА ПРОТИВЪ ДОСТОВѢРНОСТЬ-ТЪ НА ЕВАНГЕЛІЯ-ТА.

Ако има такыя доказательства, тѣ трѣбва да сж или отъ самы-тъ Евангелія, или отъ исторіи-тъ, или отъ наукъ-тъ, т. е. за да ся докаже че Евангелія-та не сж достовѣрны трѣбва или тѣ самы да ся опровергаватъ едно друго чрѣзъ нѣкаквы противорѣчія, или пакъ исторія-та да ги опровергава, като докаже че изложенія-та имъ не ся съгласуватъ съ извѣстны-тъ исторически фактове на минѣло-то, или пакъ наука-та да ги опровергава, като докаже че ученія-та имъ сж противны на извѣстны-тъ явления и законы на природъ-тъ; но ако нѣма такыя доказательства които да опровергаватъ Евангелія-та, то тѣ не можтъ да ся опровергають и трѣбва да ся приматъ за достовѣрны книги.

I. Евангелія-та опровергаватъ ли ся едно друго чрѣзъ нѣкаквы противорѣчія?

Въ разглеждане-то на този въпросъ нужно е да помнимъ три нѣща:

Първо, Евангелія-та не притязаватъ да сж пълны исторіи на Исуса Христа. Сами-тъ Евангелисти утвърдяватъ че тѣ не сж писали всичко, което Исусъ е казалъ и вършилъ, (Іоан. 20; 30); и въ записване-то на краткы-тъ си повѣствованія за него всички-тъ не избрали и не писали сжщы-тъ нѣща. Това като е тъй, тѣ не ся противорѣчатъ единъ на други, когато единъ разказва едно събитіе което другъ не разказва, освѣнь ако единъ да утвърдава че ся е случило едно събитіе, което другъ или нарочно или подразумѣваемо да отрича че ся е случило. Никакво таква противорѣчіе, обаче, не ся намира въ списанія-та имъ.

Второ, Евангелисти-тъ не притязаватъ да пишжтъ всички-тъ подробно-сти свързаны съ събитія-та които тѣ

разказватъ. Описанія-та имъ сж много краткы. Не трѣбва, прочее, да заключаваме че тѣ ся противорѣчатъ единъ на другъ, когато при описаніе-то на нѣкое събитіе, тѣ всички-тъ не споменуватъ точно сжщы-тъ подробности, освѣнь ако тѣзи подробности сж непримиримы.

Подобны различія ся намиратъ въ най-достовѣрны-тъ исторіи.

Трето, Всичкы-тъ Евангелисти не притязаватъ да разказватъ събитія-та вышжгы по точный-тъ имъ хронологическый редъ. Тѣ въобще слѣдватъ този редъ, а понеже главна-та имъ цѣль не е была да напишжтъ единъ исторіи и да опрѣдѣлятъ точно кога ся е извършило всяко чудо или кога ся е говорило всяко слово, но повечето да поучаватъ чловѣцы-тъ, като имъ открѣжтъ по най-впечатлителный-тъ начинъ силъ-тъ, мѣдрость-тъ и благодать-тъ на Исуса Христа, тѣ нѣкой пѣтъ разказватъ събитія не по хронологическый-тъ имъ редъ. Никакво противорѣчіе обаче не произлиза отъ това, освѣнь ако единъ да утвърдава положително че едно събитіе ся е случило въ едно опрѣдѣлено врѣме, а другъ да утвърдава тѣй положително, че то ся е случило въ друго опрѣдѣлено врѣме.

Трѣбва выжжгы да помнимъ горѣписаны-тъ заблѣжванія като разгледамы много на кѣсо различія-та, които ся срѣщатъ въ Евангелія-та.

1) Никакво противорѣчіе нѣма въ Евангелія-та относительно за главны-тъ събитія и поученія писаны въ тѣхъ. Никакво несъгласіе не сжществува относительно за личность-тъ на Исуса Христа, или за цѣль-тъ който той е ималъ прѣдъ видъ, или пакъ за срѣдства-та чрѣзъ които той постигналъ тѣзи цѣль. Тѣ всички-тъ ся съгласуватъ за ученія-та му, за чудеснъ-тъ му силъ, за распятіе-то му и за въскрѣсеніе-то му отъ мъртвы-тъ. Наистинѣ между Евангелисты-тъ сжществува много по-свършенно съгласіе отколкото има между разны-тъ живоописатели на кое да е друго историческо лице.

2) Повечето отъ различія-та, които ся намиратъ въ Евангелія-та, лесно можтъ да ся съгласуватъ. Почти всички-тъ отъ тѣхъ не ся относятся до самы-тъ събитія, но само до нѣкои отъ прѣдружающы-тъ обстоятелства, когато единъ Евангелистъ споменува нѣкои подробности, а другъ споменува други. Напримѣръ нѣкои искатъ да кажжтъ, че има противорѣчіе въ Евангелія-та относительно за второ-то отказване на Петра отъ Христа. Марко казва че сжщя-та слугыня начжъ да го пыта, а Лука казва че бѣше едно друго лице. Изясненіе-то ся намира въ Евангеліе-то отъ Іоанна, въ което ся казва че мнзина го пытали. Тука нѣма сжщин-

еко противорѣчіе, защото сжщя-та слугыня може да го е пытала вторый пѣтъ, и по-сетнѣ друга слугыня може да го е пытала, и най-сетнѣ мнзина може да сж го пытали. Твърдѣ е вѣроятнo че това бы ся случило въ днешно врѣме въ подобны обстоятелства, и защо да ся счита за немовѣрно че то ся е случило въ онова врѣме. Единчко-то различіе между Евангелисты-тъ състои въ това, че тѣ споменуватъ различни обстоятелства, които обстоятелства, обаче, не сж противорѣчущы. Повече-то отъ различія-та въ Евангелія-та можжтъ да ся изяснжтъ по този начинъ.

3) Принма ся че има нѣкои други различія въ Евангелія-та за които не може да ся докаже ясно и положително че сж примиримы. Тѣзи, обаче, сж малочисленны и маловажны, и при това тѣ не сж сжщинскы противорѣчія. Тѣ ся виждатъ нѣкакъ противорѣчущы, защото Евангелія-та сж толкова краткы и нашы-тъ свѣдѣнія толкова недостаточны, но пакъ има единъ възможенъ начинъ, по който тѣ може да ся тълкуватъ тѣй щото да излѣзжтъ съгласны.

Напримѣръ, може бы да е невъзможно по причинъ на недостаточны-тъ ни свѣдѣнія да ся докаже положително тѣкмо какъ можжтъ да ся съгласуватъ разны-тъ родословія на Исуса Христа; но пакъ е невъзможно да ся докаже че тѣ сж сжщинскы противорѣчія, които никакъ не можжтъ да ся съгласятъ, защото има начинъ, по който тѣ можжтъ да излѣзжтъ съгласны, сир. ако прѣдположимъ че едно-то е родословіе-то на Іосифа, а друго-то на дѣвж Маріи, то нѣма никакво противорѣчіе между тѣхъ.

Колкото по-добрѣ учени-тъ ги изслѣдватъ, и колкото повече свѣдѣнія тѣ придобыватъ отъ древни-тъ врѣмена, толкова по-свършенно излазя съгласіе-то имъ. Нови изслѣдователи сж показали че нѣкои различія, които по прѣди сж ся виждали за противорѣчія, сега излизатъ съгласны. Не е чудно, прочее, че много учени мѣжје, които сж посвятнали години врѣме въ изучаваніе-то на Евангелія-та сж напълно убѣдени че въ тѣхъ нѣма сжщинскы противорѣчія, и че ако да имахмы едно по-пространно описаніе на събитія-та, които ся разказватъ въ Евангелія-та, даже не бы ся видѣло да има нѣкое противорѣчіе въ тѣхъ. Слѣдовательно, Евангелія-та не опровергаватъ съ нѣкаквы противорѣчія едно друго, но напротивъ, тѣ, чрѣзъ свое-то сжщинско съгласіе, още и чрѣзъ случайно-то си разнообразіе, силно потвърдяватъ достовѣрность-тъ едно на друго.

Всѣкога издивявай по-малко отъ приходи-тъ си.

Не ся мѣри съ съсѣда си, но гледай кесіи-тъ си.

ЕДНО БЕЗОПАСНО ПРИВЪЖИЩЕ.

На колко много опасности сме изложени даже въ мирны врѣмена! Честь-та ни е изложена на неприятелскы клеветы, притѣжанія-та ни можжтъ да ся погубятъ отъ пожаръ или да ся ограбятъ отъ насилственны хора, чада-та ни сж изложены на всякаквы болѣсти, и ний не можемъ да ся утѣримъ за свой-тъ си животъ даже за единъ день. Всичкы-тъ тѣзи опасности колко ся умножаватъ когато ся намирамы посрѣдъ смущенія, и никой не може да каже какъво може да ся случи на утрѣшний-тъ день! Въ такыя случаи чловѣци-тъ казватъ единъ другому: «Какво ще правимъ? Дѣ ще прибѣгнемъ? Да останемъ на мѣсто-то си е опасно, а да прибѣгнемъ на друго може да бѣде по опасно, и тогава дѣ има едно безопасно прибѣжище?» Въ такыя обстоятельства чловѣци-тъ чувствуватъ слабость-тъ си и нуждѣ-тъ си за единъ избавитель. Тѣ, прочее, пріематъ че тѣ не можжтъ да упазятъ нито себе си нито чада-та си; но кой е въ състояніе да ги упазитъ? Напрасдно тѣ ще прибѣгнжтъ, по съсѣды-тъ си, защото по-слѣдни-тъ сж изложени на сжщны-тъ опасности и иматъ подобж нуждѣ отъ единъ избавитель. Тогава нѣма ли никакво прибѣжище за смутены-тъ сынове чловѣчески? Нѣма ли нѣкой който да е въ състояніе да ги упазитъ отъ страхове-тъ които ги смущаватъ, и отъ опасности-тъ които ги окръжаватъ? Да, има. Единъ избавитель има, който е силенъ да избави всички, които иматъ упованіе на него. Той не прилича на чловѣцы-тъ, които незнайжтъ що да правятъ; той знае свършенно опова, което е най-добро за извършване въ всѣкой случай, и най-добры-тъ средства, чрѣзъ които то може да ся извърши. Той знае твърдѣ добрѣ всякъ опасность на който сме изложены, и още какъ можемъ да ги избѣгнемъ. Той не е като чловѣцы-тъ, които, колкото благо-расположени и да бѣдѣтъ, не сж въ състояніе да ни помогнжтъ. Негова-та сила не ся ограничава отъ чловѣчески слабости; той е въ състояніе да съхранява всички, които иматъ упованіе на него. Той засѣда въ царскы-тъ съборища, и може да управлява всички-тъ имъ мысли както иска. Той присѣдствува посрѣдъ земны-тъ войскы, и може да управлява всички-тъ имъ движенія както ще. Той най-послѣ не е както чловѣци-тъ равнодушны и хладнокрѣвны къмъ насѣрбены-тъ и страдающы-тъ. Както жали отецъ чада-та си, така жали и той оныи, които му ся боіжтъ. Той чува выкъ-тъ на угнѣтены-тъ и не прѣзира сѣрдцескы крушенны-тъ.

Но ще ли ни помогне той? Никой не ся е уповавалъ на него напрасдно.

Ще ли напстинж ны избави той отъ лъжливы-тъ обвиненія на клеветницы-тъ? Да, може-бы сега, и за това добръ е да ся молимъ да ны избави; но ако не сега, то по-послѣ, когато венчкы, конто напстинж ся уповаватъ на него, ще свѣтижъ като слънце-то въ царство-то на Отца нмъ. Кой тогава ще ги освѣди? Кой ще обвини въ нѣщо Божин-тъ избранны людѣ? Богъ е кой-то ги оправдава; кой е този дѣто ще ги освѣда?

Ще ли упаци той имотъ-тъ ни отъ погубленіе? Да, може-бы, и затова добръ е да му ся молимъ да го упаци; но ако не, той ще обогати вси-чкы, конто напстинж ся уповаватъ нему, съ сѣкровища, конто не можътъ нито да ся откраднжтъ нито да ся погубятъ. Ако той позволи земны-тъ сѣкровища да ся земнжтъ отъ тѣхъ, той ще ги замѣсти съ такыва, конто сж много по-сжъпоцѣнны.

Ще ли упаци той чада-та ны отъ болѣсть и отъ смърть? Да, може бы, и той самъ ны насърдава да ся молимъ за това; но ако не, тогава той спомага на вси-чкы онѣзи, конто ся уповаватъ на него, да възпытаватъ чада-та си така, щото смърть-та не може вече да ги погуби, но само да ги прѣнесе отъ този печалентъ свѣтъ въ блаженны-тъ жилища на праведны-тъ.

Ще ли избави ны насъ отъ страданія и отъ смърть? Да, може-бы, и за това нека ся молимъ усърдно за избавленіе; но ако не, тогава той ще направи още повече за онѣзи, конто ся уповаватъ нему: той ще ги утѣши съ небесны утѣшенія въ вѣрме на скѣрбъ, той ще ги подкрѣпи съ небеснж силж въ най-крайны страданія, той ще нмъ даде побѣдъ надъ смърть-тъ и ще ги награди съ вѣченъ животъ. Тогава той ще обярше всякъ сълзъ отъ очн-тъ нмъ, и смърть-та не ще имъ има вече, нито жалѣніе, нито писѣкъ, нито болѣсть.

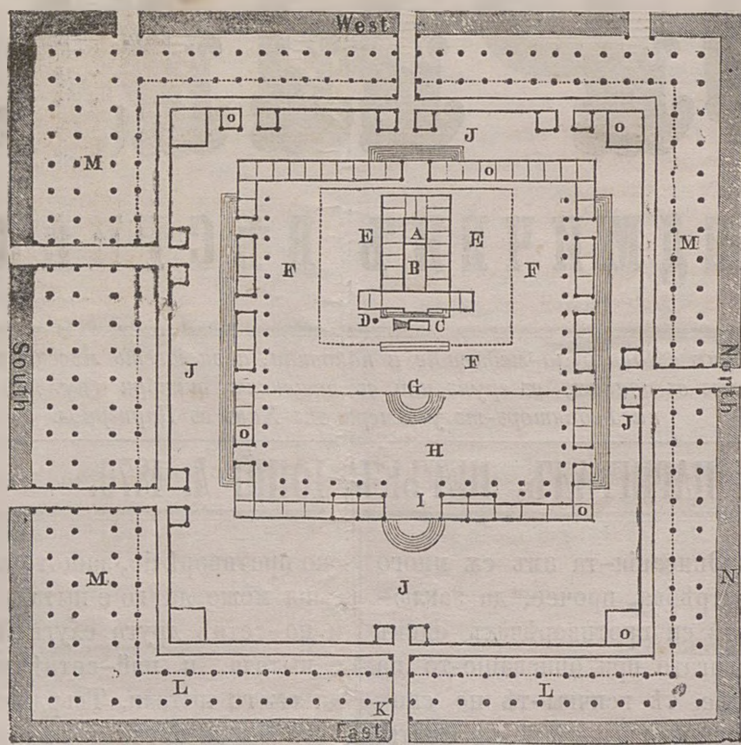
Кой ще ся откаже да прибѣгне до такова едно прибѣжище, което ся намира въ Господа нашего Исуса Христа?

ЗАДОВОЛСТВИЕ.

Безъ задоволствіе-то богати-тъ сж както спромаси-тъ; но съ него бѣдни-тъ сж както богати-тъ. То произвежда до нѣкъдѣ онова, което въ старо вѣрме ся е приписвало на расковно-то. Ако то не умножава богатство-то ни, то прави почти сжщо-то, когато нама-малаява желаніе-то ни за него. Ако то не може да ны освободи отъ смущенія-та на животъ-тъ ни, то прави почти сжщо-то, когато ни дава възможность да ги прѣкарамы лесно.

Задоволствіе-то трѣбва да произлезе отъ самый-тъ умъ на чловѣка, а не отъ вънкашны-тъ му обстоятелства. Ако не смы задоволи, никакъвъ чинъ колкото высокъ и да бѣде и никакво богатство колкото голѣмо и да бѣде, не можятъ да ны направятъ честиты.

Кое иде първо? — Много чловѣци сбѣркватъ въ религіозный-тъ си животъ. Тѣ мыслятъ, че трѣбва първо да ся очистятъ отъ лоши-тъ навицы и отъ грѣхове-тъ си, и тогава да ся прѣда-дажъ на Христа. Това е голѣма грѣшка. Правый-тъ редъ е, първо да ся прѣдаде чловѣкъ на Христа и тогава да ся труди чрѣзь неговж-тъ благодать да поправи животъ-тъ си.

Планъ-тъ на Храмъ-тъ въ вѣрме-то Христово.

- А. Святая Святыхъ.
- В. Свято-то Мѣсто.
- С. Олтарь-тъ на Всесвѣщеніи-та.
- Д. Мѣдна-та умывальница.
- Е. Священнический-тъ дворъ.
- Ф. Израилскій-тъ дворъ.
- Г. Врата-та Никаноръ.
- Н. Женскій-тъ дворъ.

- И. Красны-тъ врата.
- Ј. Язычический-тъ дворъ.
- К. Источна-та врата или Суса.
- Л. Соломоновъ-тъ притворъ.
- М. Царскій-тъ притворъ.
- Н. Външна-та стѣна.
- О. Стаи за разны потребности.

ХРАМЪ-ТЪ ВЪ ІЕРУСАЛИМЪ.

Господъ слѣдъ като извѣсти на Давида че Іерусалимъ бѣ мѣсто-то, дѣто храмъ-тъ трѣбаше да ся сгради, послѣдній-тъ почи да приготви нужды-тъ за построеніе-то на едно здание прилично за божественно-то величіе. Той събра голѣмо количество злата, сребро, мѣдъ, желѣзо и другы нѣща за това прѣдприятіе, 2 Цар. 7; 1. Лѣт. 22. На Давида, обаче, не бѣ позволено да сгради храмъ-тъ, защото той бѣ воинственъ чловѣкъ и бѣ пролѣлъ много крѣвь, 1 Лѣт. 28; 3. Тѣзи честь ся даде на Соломона, неговый-тъ сынъ и наслѣдникъ, който бѣ единъ миренъ владѣтель.

Планъ-тъ на цѣло-то здание, както планъ-тъ на скинїи-тъ, бѣ направенъ отъ самага Бога. На видъ то е прилично твърдѣ много на скинїи-тъ, само че то е было по-голѣмо отъ неѣ. Основы-тъ на това вѣликолѣпно здание сж были положены отъ Соломона на горж-тъ Морїи въ 1011 прѣди Р. Х. около 480 години слѣдъ исходъ-тъ на Израиляны-тъ изъ Египетъ, и ся е свѣршило 7 1/2 години по-послѣ, именно 1004 прѣди Р. Х. То ся посвятило съ особеннж тържественность за служеніе-то на Іеовж, който благозволн да го направи мѣсто-то, въ което, той по единъ особенъ начинъ яви славу-тъ си, 2 Лѣт. гл. 5, 6, 7. Входъ-тъ на храмъ-тъ бѣ на источнж-тъ странж, срѣщо горж-тъ Елеонскъ, отъ който той е можалъ най-добръ да ся вижда. Самый-тъ храмъ, въ който сж были Притворъ-тъ, Свято-то мѣсто и Святая Святыхъ, бѣ окруженъ отъ пространны дворове и отъ другы стан много по-голѣмы отъ него. Дума-та храмъ ся употребява понѣкога въ Библии-тъ да означава не самый-тъ храмъ, но нѣкои отъ външны-тъ дворове.

Невъзможно е да ся опрѣдѣлятъ точно отъ древни-тъ описанія, конто сж ся упацили, вси-чкы-тъ части на храмъ-

тъ сграденъ отъ Соломона. Слѣдую-ще-то описаніе ся относя на дворе-тъ на храмъ-тъ въ вѣрме-то на Христа.

«Язычический-тъ дворъ» бѣ нареченъ така, защото въ него сж можали да влизать лица отъ всякакъвъ народъ. Той бѣ външнй-тъ дворъ и най-голѣмый-тъ отъ вси-чкы-тъ, съ едно пространство повече отъ 56 уваты. Той бѣ раздѣленъ отъ женскій-тъ дворъ чрѣзь единъ стѣнж на кафесы около 3 аршина высока, и на стѣлпове-тъ му е имало надписъ, който е запрѣщавалъ на язычници-тъ и на нечисты-тъ лица да отивать по-навѣтрѣ съ смѣрно наказаніе. Отъ този дворъ Спаситель нашъ е изгонилъ онѣзи, конто сж продавали животны за жертвоприношенія, Мат. 21; 12, 13. Този дворъ бѣ окруженъ съ стѣлпове за да подкрѣпятъ великолѣпны балконы, подъ конто е имало хубавъ калдѣрьмъ постланъ съ мраморъ отъ разны краски, Соломоновъ-тъ притворъ, така нареченъ защото ся сградилъ отъ него, Іоан. 10; 23. Дѣян. 3; 11, бѣ на источнж-тъ странж на този дворъ.

До него бѣ «женскій-тъ дворъ», който обаче ся простиралъ само на единъ-тъ странж. Той бѣ нареченъ така, защото бѣ опрѣдѣленъ за жены-тъ да ся молятъ въ него. Жены-тъ не влизяхъ по-навѣтрѣ въ храмъ-тъ, освѣнъ когато доносяхъ приносы, и въ такъвъ случай тѣ влизяхъ въ Израилскій-тъ дворъ. Врата-та между Язычический-тъ и женскій-тъ дворъ ся наричахъ красны, Дѣян. 3; 2, 10. Тѣ ся наричахъ така, защото тѣ бѣхъ покрыты съ Коринтскж мѣдъ. Въ този дворъ, нареченъ още сѣкровищница, е было дѣто Спаситель нашъ казалъ слово на Еврен-тъ, за което ся споменува въ Іоан. 8; 1-20. Въ него Фарисей-тъ и Митарі-тъ дохождахъ да ся молятъ, Лук. 18; 10-13; и на сжщо-то мѣсто хромый-тъ послѣдва Петра и Іоанна, слѣдъ като быде

исцѣленъ. Това бѣ обыкновенно мѣсто за моленіе за онѣзи, кои доносяхъ никаквы приносы. Въ дворъ Еврен-тъ хващхъ Павла, то тѣ го мысляхъ за прѣстѣпникъ щото той позволилъ на нѣкои я-цы да влѣзжтъ въ священнж-тъ градъ, Дѣян. 21; 26-29.

Послѣ дохожда «Израилскъ дворъ», който бѣ раздѣленъ отъ ский-тъ чрѣзь единъ стѣнж око аршина высокъ. Дължина-та на дворъ бѣ 161 аршина, а широчина му 116. Въ него Израиляни-тъ хж въ благоговѣнно млчаніе, въ жертвоприношенія-та нмъ ся изг-въ вътрѣшнй-тъ дворъ и когато жба-та на святилище-то ся е ишвала, Лук. 1; 8-11, 21, 22.

До него бѣ «священнический дворъ» който бѣ 142 аршина дълъ 102 аршина широкъ. Той бѣ заднъ около 2 аршина надъ Израилскъ дворъ и бѣ раздѣленъ отъ него ч-стѣлпове и чрѣзь единъ прѣградъ. Въ него бѣ мѣднй-тъ олтарь, на к-жертвы-тъ ся изгаряхъ, лѣяно-то-ре, въ което священники-тъ ся мѣ-и разни-тъ сждове и орѣдія упо-бываны въ жертвоприношенія-та, к-ся споменувать въ 2 Лѣт. гл. 4. Исключение на священники-тъ, на д-гы-тъ хора было позволено да вл-въ това мѣсто само да турять рѣ-тъ си върху животны-тъ конто при-сятъ, или да ги колятъ или да отне-часть отъ тѣхъ.

До този дворъ бѣ самый-тъ хра-сграденъ отъ Соломона, който съ-не отъ Притворъ-тъ, отъ Свято-Мѣсто и отъ Святая Святыхъ, ко-сж имали слѣдующы-тъ величны: Пр-творъ-тъ бѣ около 8 1/2 аршина-дължъ, 17 на ширъ и 103 на высо-нж. Свято-то мѣсто бѣ 34 1/2 ар-дължъ и 17 на ширъ. Высочина-та-Свято-то мѣсто и на Святая Святыхъ бѣ 26 аршина.

Отъ западнж-тъ странж на Пр-творъ-тъ, около 3-тъ страны на храмъ-тъ е имало другы здания, всяко по-ката отъ по 4 1/2 аршина на высо-нж. Тѣ достигажъ само до половин-тъ на высочинж-тъ на стѣны-тъ-храмъ-тъ, така щото достаточно мѣ-сто е имало отгорѣ за прозорцы-тъ-прѣзь конто Свято-то мѣсто е мож-да ся освяти. Святая Святыхъ бѣ раз-дѣлена отъ Свято-то мѣсто чрѣзь е-динъ непроницаемъ заѣсж и е б-съвършенно темна, освѣнъ когато сла-ва-та Божія имъ е освѣщавала.

Въ идущый-тъ брой ще изложимъ вкратцѣ исторїи-тъ на храмъ-тъ.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

МАНИФЕСТЪ-ТЪ

на

МУСУЛМАНСКЫ-ТЪ ПАТРИОТЫ.

(Продълженіе.)

Споредъ нѣкои прѣдразсѣдоцы установе-ны въ Европж, прїето е че основны-тъ за-конн, конто ны управляватъ, ны турять въ невѣзможность-тъ да ся избавимъ отъ деспотизмъ-тъ, даже ако той е толкова съ-блазнителенъ колкото днешный-тъ.

Това е още едно отъ заблужденія-та, конто сж помогнали най-много да докаратъ плачевно-то състояніе на настоящы-тъ ра-боты.

Напротивъ, основно-то начало на Турско-то Правителство е сжщественно пзбирателно.

Вцаряваніе-то на Султаны-тъ зависи съ-вършенно отъ Биятъ-тъ (одобреніе-то нмъ отъ народъ-тъ).

Законы-тъ, на който текстъ-тъ припо-

дамы по-доло, показва че скиптр-тѣ трѣ-
ба да ся врѣчи на най-взрастный-тѣ отъ
членове-тѣ на царствующѣ-тѣ фамилии, и
е избранный-тѣ отъ народъ-тѣ трѣба да
притяжава напълно физически-тѣ и прав-
ственны-тѣ си способности. Владѣтель-тѣ,
чрѣзъ всичко-то врѣме на царуваніе-то си,
трѣба да изпълнява вѣрно послание-то, ко-
е му е повѣрено, да ся посвящава на об-
щны-тѣ интересы, и да дава особено при-
вѣръ за уваженіе на законъ-тѣ.

Ако ся докаже че Владѣтель-тѣ наруша-
ва закона, сваленіе-то му трѣба да стане
веднага, и ако този невѣренъ плѣмоушникъ
на народа ся въспротиви на приспособле-
ніе-то на този свѣтъ законъ, който му по-
вѣлява да напусне прѣстолъ-тѣ, той може
да понесе слѣдствіа-та на общий-тѣ гнѣвъ.

Такъвъ е священный-тѣ законъ.
Сега нужно ли е да ви забѣлѣжемъ че
нарушеніа-та на този свѣтъ законъ отъ
настоящій-тѣ Султанъ сѣ безчисленны? А-
ко приведемъ само единъ частъ отъ тѣхъ
ще бѣде нѣщо твърдѣ дълго и ще изиска да
ся напишѣтъ цѣли томоуе.

Чудовищны-тѣ расточенія, чрѣзмѣрности-
тѣ отъ всякакъвъ видъ, жестокости-тѣ и
тошенія-та на които ся прѣдава този ока-
няненъ безумникъ, на когото най-големо-то
безумство е може-бы да вѣрва, че той мо-
же да ся счита за Владѣтель срѣдъ 19-тѣ
вѣкъ, сѣ докаралъ, между други-тѣ рабо-
ты, финансово-то положеніе, което е слѣ-
дующе то:

Отъ начало-то на царуваніе-то на Абдулъ
Азиза, т. е. отъ 15 години насамъ, Турція
е достигнала, чрѣзъ послѣдователны заемъ,
да дължи 267,000,000 т. л. (повече отъ 6
миллиарда франки), които иматъ срѣдно чи-
сло лихвъ по 9 на 0/0 на годинъ-тѣ. Ный
вы уѣриваеми че това количество е точно.

Срѣщо този страшенъ дългъ, ный напн-
рамы че отечество-то ни произвежда годи-
шенъ доходъ отъ 20,000,000 т. л. и този
доходъ ся намалява ежегодно!

Дѣ прочее ся е погълнѣла тѣзи голѣма
сумма?

Напрасно търсимъ да намѣримъ общепод-
лезны-тѣ учреждения, за които ся казваше
на Европѣ че по-голема-та частъ отъ зас-
ны-тѣ бѣхъ назначени, когато трѣбваше
да ѣмъ накарать да брой пары.

Желѣзны пѣтица имамы въ Европѣ и въ
Азіа едвѣмъ 2,000 километра.

Повече-то отъ желѣзны-тѣ линии иматъ
недостатокъ и сѣ станали на държавѣ-тѣ
поне 5 или 6 пѣти повече отколкото стру-
ватъ.

Румелійскы-тѣ желѣзны пѣтица, за кои-
то бюджетъ-тѣ днесъ е прѣтоваренъ съ го-
лемы суммы, не сѣ още свързаны съ Евро-
пейскій-тѣ клонъ, и правителство-то ся
намира срѣщо прѣдпріемателя си Баронъ
Хирша въ такова положеніе, щото той може
въ този частъ, чрѣзъ единичкы-тѣ си волѣ,
да въспрѣ международнѣ-тѣ службѣ на
пошты-тѣ, за изпълненіе-то на който Пор-
та-та ся е задължила чрѣзъ договоръ-тѣ
въ Бернѣ.

Прочее, относительно до желѣзны-тѣ пѣ-
тица, за възнагражденіе на чрѣзмѣрны-тѣ
жертвы, държава-та нищо не ся е ползувала.

Колкото за обыкновенны-тѣ пѣтица, не
само нищо не ся е направило, но даже
сѣ оставили да ся развалятъ свѣршен-
но и онѣзи отъ пѣтица-та, които бѣхъ ся
направили въ прѣдпѣтны-тѣ царуванія. Само
въ единъ областъ, въ Дунавскѣ-тѣ, има до-
бры пѣтица, но не мыслете че Министер-
ство-то на общы-тѣ сграды е спомогнѣло
за тѣхъ. Построеніе-то на тѣзи пѣтица сѣ
дължи на единъ вали, Мидхатъ паша, спо-
маганъ само отъ прѣданны населенія, безъ
да употребява притѣсенія и произволъ въ-
ду тѣхъ.

Нито Азіа нито Европа сѣ лишены отъ
рѣкы, и при това сѣ исклученіе на Дунавъ,
надзираванъ отъ една международнѣ коми-
сія, никоя отъ рѣкы-тѣ, които прѣмину-
ватъ чрѣзъ плодородны-тѣ ни области, не е
поправена по единъ такъвъ начинъ, щото
най-малкый-тѣ корабъ да може да плува по
ней.

По крайморіе-то, ни едно пристанище,
ни една скеля не сѣ ся направили, и въ
Черно-то море както и въ Срѣдиземно-то,
произведенія-та на Отоманскѣ-тѣ земы
трѣба да ся товарятъ на корабы, които
заставатъ на отворены мѣста.

Едно врѣме пѣтицкы-тѣ намираше на пѣ-
ти си ханища и чешмы. Тѣзи свидѣтельства
за попеченіе-то на султаны-тѣ, и още за

великодушіе-то на нѣкои частны благодѣ-
тели, не сѣ вече друго освѣнъ развалины.
Ханища-та ся събарятъ, а чешмы-тѣ прѣ-
сѣхвѣтъ.

Нито не ся прави, нито даже ся поправа.
Относительно до земледѣліе-то и до про-
изведенія-та му, освѣнъ дѣто ся лишены отъ
сѣбощителны средства за прѣносяніе-то
имъ, сѣ смазаны отъ безконеченъ редъ да-
нѣцы, на които събираніе-то става съ не-
милостивѣ свирѣпостъ.

Ако Европа можаше да узнае значеніе-
то на тѣзи думы, които тя чете понѣкога
въ вѣстници-тѣ ни: «Единъ кой си вилѣтъ
или единъ кой си градъ испрати на малѣ-то
еднѣ суммѣ отъ . . . часть или доплащаніе
отъ данѣцы-тѣ си.» ако Европа, казвамы,
можаше да узнае каквы бѣдности, отчаянія
и злы обхожденія, тѣзи нѣколко думы о-
значаватъ, тя щѣше да ся уплаши.

Ще ны повѣрвате ли, ако ви кажемъ, че
единичкы-тѣ разноска, които отъ 6 мѣсеци
насамъ ся позволяватъ на управители-тѣ на
области-тѣ, сѣ за построеніе-то на новы
темницы?

Съмѣтва ли ся нѣкой че въ Турціи, въ
тѣзи минутѣ, повече отъ 40,000 души ся
намирѣтъ въ затворъ за дългове, и почти
всичкы-тѣ за дългове на това Турско пра-
вительство, което, нѣколко вѣстници, много
или малко подкупени, ви го описватъ, като
да ся мѣчи да върви, както васъ, въ пѣтя
на цивилизаціи-тѣ!

Ный описакмы ужасно-то положеніе, въ
кото Турція потѣва повече отъ день на
день. Ный ви изяснимъ че огромный-тѣ
дефицитъ, който ся умножава вышѣ, про-
излазя отъ заемъ-тѣ, които сѣ ся расто-
чавали непрѣстанно отъ Султанъ-тѣ, спома-
ганъ отъ Министры-тѣ му, защото той не
бы ты задръжалъ на службѣ-тѣ имъ, ако да
ся противѣхъ на редовный-тѣ грабежъ, кой-
то той е правѣлъ въ Държавѣ-тѣ кассѣ. От-
носительно до този грабежъ, ный ще приве-
демъ само единъ примѣръ между хылады-
тѣ, но ный ще избережъ слѣдующий-тѣ, за-
щото той има нѣщо забѣлѣжително въ на-
стояще-то положеніе:

Съобразно съ ферманъ-тѣ отъ 6 Октом-
врія, плащаніе-то на лихвы-тѣ на дългъ-тѣ
прѣзъ 5 години ся е намалило по 50 на 0/0.
Султанъ-тѣ, който е мыслялъ че такава една
мѣрка не го постига, зель си е напълно
лихвъ-тѣ на свои-тѣ си 8 миллиа консо-
лидета.

Туй станѣ извѣстно; В. Везиръ поиска
да го опровергае, но ный утвърдявамы че
дѣло-то е точно, и вый можете да ся уѣ-
рите за него посерѣдствомъ вашій-тѣ по-
сланникъ.

Истина е че Султанъ-тѣ е зель само по
50 на 0/0 отъ лихвы-тѣ си отъ банкѣ-тѣ,
по други-тѣ 50 на 0/0 сѣ ся вложили въ
Малие-то.

За онѣзи, които познаватъ навѣцы-тѣ на
Абдулъ Азиза, това не е за чуданіе, и тѣ
знайтъ добръ че никой отъ онѣзи, които сѣ
около него, не смѣе да му забѣлѣжи, че той
трѣбваше пѣрвъ да даде примѣръ за уваже-
ніе-то на законъ-тѣ, който той самъ е издалъ.

Абдулъ Азизъ е зель отъ Малие-то оста-
нѣлѣ-тѣ частъ отъ лихвы-тѣ на свои-тѣ си
консолидета, както вышѣ е зема, зема
и ще зема всичко, което обыча да зема, ко-
гато ся извѣсти че кассы-тѣ му не сѣ
праздны.

Относительно за ферманъ-тѣ отъ 6 Октом-
врія позволете ни да направимъ нѣкои раз-
мышленія.

Тѣзи мѣрка, която ся мысли за нуждѣ,
е само една нова примѣра за лековѣрность,
както наши-тѣ управляющы лица мыслятъ
да е хроническа въ Европѣ.

Махмудъ паша ся показа смѣлъ да пои-
ска отъ законодавцы-тѣ на държавѣ-тѣ единъ
почакъ за да избави имотъ-тѣ имъ, сѣ цѣлъ
да избѣгне отъ да покаже положеніе-то ѣ
тѣй каквото си е.

Никаква пужда нѣмаше за частно бан-
крутство, отъ косто правителство-то ни ся
обезчести. Това бѣдствіе можаше да ся из-
бѣгне, ако ся земахъ коренны мѣркы, и ако
отъ сега ся турѣхъ въ дѣйствиѣ средства-та,
които сѣ безбройны, за умноженіе-то на
произведенія-та въ държавѣ-тѣ.

Едно искрено изложеніе на истинско-то
ни положеніе прѣдставено на Европѣ бы
ѣ доказало, че колкото ниско и да е паднѣ-
ла днесъ Турція, сѣ едно добро управленіе,
тя може да ся въздигне скоро и, въ 10 го-
дины, да земе пѣрвый-тѣ редъ между най-
богаты-тѣ държавы.

Това честно поведеніе бы ни докарало
сѣчувствія, за които ни сѣ дадени вече тол-
кова много примѣри въ минѣло-то; кре-
дитъ-тѣ ни бы ся подкрѣпилъ испѣрво, у-
множенъ отпослѣ чрѣзъ добро-то употре-
бленіе на новы-тѣ капиталы турены на наше
расположеніе, и интереси-тѣ ни быхъ ся
избавили, тѣй както и интереси-тѣ на Е-
вропѣ, които сѣ днесъ свѣршенно изложе-
ни на опасность, ако не неизлѣчимо изгу-
бени.

Ако нѣкой имаше нѣкаквы мечтанія въ-
рху намѣренія-та на В. Везиръ когато
ферманъ-тѣ отъ 6 Октомврія ся обнародва,
негово-то положеніе, отъ тогава насамъ, ты
е распрѣснѣло свѣршенно.

Ако мѣрка-та състояща въ намаленіе-то
на лихвы-тѣ на дългъ-тѣ произлазяше отъ
одно честно чувство, още отъ тогава нѣкои
добры средства цѣхъ да ся употребѣтъ за
да обезпечѣтъ бѣдѣще-то; прѣди всичко,
тѣ быхъ ся заловили съ истинскы прѣобро-
зованія.

Нищо подобно не е станѣло. Тѣ сѣ ся
прѣдали на опасны постѣпки, които за хо-
ра познавающъ тука чловѣцы-тѣ и рабо-
ты-тѣ, никакъ не сѣ были за вѣрваніе. Тѣ
сѣ обнародвали ферманы, които не сѣ им-
мали намѣреніе да турѣтъ въ дѣйствиѣ; и
обнародваніе-то имъ е послѣло най-опасны
семена за раздоры въ народонаселенія-та,
които, каквото и да казватъ, живѣхъ до
сега въ по-добро сгласіе. (Слѣдѣ.)

УЧРЕЖДЕНИЕ-ТО НА НАРОДНО СЪБРАНИЕ И ТУРСКИЙ-ТѢ ПЕЧАТЪ.

Всичкы-тѣ Турскы вѣстници, издавани
въ Ц/градъ, посвящаватъ почти ежедневно
дългы членове върху въпросъ-тѣ за учре-
жденіе-то на едно народно събрание. Тѣ го
разискватъ въ всички-тѣ му подробности,
и извѣстѣватъ че нова-та система на управ-
леніе, прогласена отъ императорскій-тѣ
хатъ, трѣба да има основны-тѣ си върху
начало-то на едно народно прѣдставленіе.

Садикатъ, Сабатъ, Истикбалъ и Вахитъ
сѣ жаркы-тѣ поборници на конституціонны-
тѣ идеи. Членове-тѣ на Вахитъ сѣ осо-
бенно твърдѣ забѣлѣжителны и намиратъ без-
бройны читатели.

Само Басиретъ не е толкова въсхыщенъ
колкуто събратія-та си за идеѣ-тѣ на е-
дно народно прѣдставленіе. Той пріема че
система-та, която е управлявала до сега
държавѣ-тѣ, ся е показала вредителнѣ за
благоденствіе-то ѣ. Той припознава нуждѣ-
тъ за усвоеніе-то на новы прѣоброзованія,
и жае да види даже учрежденіе-то на единъ
народенъ свѣтъ, по сѣ нѣкои прѣдпазанія
и ограниченія, за да запази цѣлостъ-тѣ на
прѣдписанія-та на Шераатъ-тѣ и прѣдо-
дѣніе-то на Турскій-тѣ элементъ.

Довѣрѣватъ че идеи-тѣ на Басиретъ на-
миратъ много приверженници. Членъ-тѣ,
който той е обнародвалъ подъ заглавіе-то
Миллетъ Меджелиси ся види да ѣе отзивъ
на внушенія на единъ извѣстнѣ партіи, и
като такъвъ, казва Ла-Турки, отъ който
заемѣмы горны-тѣ забѣлѣжки, не ще бѣде
безъ интересъ, ако го приведемъ напълно.
Това подтвърдявамы и ный, и правимъ сѣ-
жото въ листъ-тѣ си.

«Ще ли имамы народенъ свѣтъ? Ако имамы,
ще бѣде ли полезенъ или не за Му-
сулманы-тѣ? Имамы ли наистинѣ нуждѣ
отъ подобно учреждение? Въ този случай
какъ трѣба този свѣтъ да ся състави? Такава
сѣ въпросы-тѣ, които всякой си
прѣдлага.

Повидимому, Мусулманскы-тѣ жители въ
Ц/градъ (не говоримъ за не-мусулманскы-
тѣ, защото тѣ сѣ за народенъ свѣтъ) сѣ
раздѣлени на двѣ партіи. Една-та жае то-
ва учреждение. Въ този просвѣщенъ вѣкъ,
казватъ приверженници-тѣ ѣ, права-та на
народы-тѣ трѣба да ся турѣтъ подъ по-
кровителство-то на народно прѣдставленіе.
Безъ това, не само не ще има напрѣдѣкъ,
но още ще бѣдемъ изложени на вѣтрѣшны
възстанія и на чуждестранны вмѣшательства.
Непріеманіе-то на това прѣоброзованіе е
наша загуба. Друга-та партія, която е про-
тивна на съставленіе-то на народенъ свѣтъ,
е твърдо убѣдена че това учреждение ще
докара, затриваніе-то и загубѣ-тѣ на Му-
сулманы-тѣ.

Не може да ся откаже че тѣзи двѣ мѣ-
нія ся сподѣлятъ отъ высокы лица съ една-
къвъ любовь за отечество-то и за народъ-тѣ.

При всичко че уважавамы идеи-тѣ имъ, ный
смы принудени по причинѣ на важность-тѣ
на въпросъ-тѣ, да покажемъ слабы-тѣ имъ
страны.

Да отговоримъ пѣрво на онѣзи, които ис-
катъ народенъ свѣтъ безъ прѣдпазанія и
безъ условія. Вѣрватъ ли тѣ че Христіан-
скы-тѣ прѣдставители, които щѣ застѣда-
ватъ въ този свѣтъ ще употребѣтъ врѣме-
то си да ся занимаватъ съ добро-то управ-
леніе на финанціи-тѣ?

Най-напрѣдъ тѣ ще поискатъ да даватъ
войскѣ. Ако напр. имамы сега 120 хылады
войницы Мусулманы, ще трѣба да земемъ
сѣразмѣрно още поне 100 хылады Христіан-
ны. Тогава сѣкровище-то ще загуби изве-
дѣждѣ бедѣль-тѣ, който ся въскача до
800,000 т. л., безъ да смѣтамы че ще трѣ-
ба 2-3 миллиа т. л. за поддържаніе-то и
за заплатѣ-тѣ на новы-тѣ войницы. И така
въ бюджетъ-тѣ ще има единъ дефицитъ отъ
4 миллиа т. л. Въ настоящы-тѣ мѣнотѣ,
този ударъ ще бѣде твърдѣ чувствителенъ
за финанціи-тѣ ни. Населеніе-то ни е бѣдно,
но даже и най-богата-та държава не може
поднесе такъвъ ударъ.

Ный знаемъ че ще ни отговорятъ, че по-
неже Христіани-тѣ ще ся пріематъ въ во-
инскѣ службѣ, число-то на Турскы-тѣ вой-
ници ще ся намали наполовинѣ, така щото
новы разноска не ще има за войскѣ-тѣ.
Безъ да глѣдамы на това, обаче, сѣкрови-
ще-то ни пакъ губи ежегодно 800,000 т. л.
Освѣнъ това, умно ли е да умножимъ силы-
тѣ на Христіани-тѣ и да намалимъ наши-
тѣ, когато, даже въ настояще-то положе-
ніе, ный утвърдявамы че силы-тѣ ни сѣ не-
достаточны? И наистинѣ, като постѣпимъ
така, ный ще направимъ едно прѣстѣпленіе,
защото ще изложимъ Исламизмъ-тѣ на опа-
сность.

Ный знаемъ че приверженници-тѣ за уч-
режденіе-то на народенъ свѣтъ ще ни от-
говорятъ че чрѣзъ пріеманіе-то на Хри-
стіани-тѣ въ военскѣ-тѣ службѣ, едно ра-
венство на длѣжности и на права ще ся у-
станови, косто въ бѣдѣще ще отдалечи
всякъ идеѣ за възстаніе въ вѣтрѣшность-
тѣ. Това слѣдствіе, ще кажатъ тѣ, не ще
бѣде опасно за Мусулманы-тѣ.

Увы! работа-та не е тѣй. За напрѣдъ мо-
же-бы, но за сега, нито Мусулманы-тѣ ни-
то Христіани-тѣ нѣматъ този духъ на съ-
гласіе и на взаимно сѣчувствіе.

Да прѣдположимъ за минутѣ че не-му-
сулманскы-тѣ прѣдставители като ся чув-
ствуватъ подкрѣпени отъ 100,000 войници
Христіани, добръ укрежены и вторжены,
ще кажатъ въ народный-тѣ свѣтъ така:
«Ный искамы едно законодателство съобра-
зно съ изисканія-та на настоящій-тѣ вѣкъ.
Шераатъ-тѣ ви, писанъ прѣди хылада и тол-
кова години, не порочителствува вече пра-
ва-та ни върху свѣршенно равенство. Да
земемъ законодателство-то на единъ отъ
образованы-тѣ народы въ Европѣ. Ный ще
пріемемъ съ благодареніе всички-тѣ прѣд-
писанія на шераатъ-тѣ, които ся сгласу-
ватъ съ това законодателство. Но ный смы
принудени да не пріемемъ други-тѣ». Това
ще ся счете за справедливо отъ Европѣ и
отъ войницы-тѣ ни Христіани. Тогава ако
не ся сгласимъ да измѣнимъ священный-тѣ
законъ, ще ны окривятъ, и много мѣнотѣ
ще ся появѣтъ прѣдъ насъ.

Приверженници-тѣ на народно-то прѣд-
ставленіе ще ни отговорятъ че всички-тѣ
Европейскы закони сѣ съобразны съ уче-
нія-та на шераатъ-тѣ. Това утвържденіе е
безосновно. Ако сравнимъ, главѣ по главѣ,
двѣ-тѣ законодателства, лесно ще могатъ
да схванѣтъ безчисленны-тѣ разликы.

Мусулманы-тѣ не ще ся откажатъ по ни-
кой начинъ отъ священный-тѣ си законъ.

Едно отъ исканія-та на Христіанскы-тѣ
прѣдставители ще бѣде да ся опрѣдѣлятъ
и отъ тѣхъ сѣразмѣрно модери, каймаками,
мютесарифи, валии и даже до Везирскѣ сте-
пень. Тѣ ще поискатъ още както кадинъ-тѣ,
тѣй и владыци-тѣ да прѣдсѣдательствуватъ
въ сѣдѣлица-та. И понеже равенство ще
имъ ся даде, твърдѣ е естествено щото
това имъ исканіе да ся счита за справедливо.

Накѣсо, свѣтъмъ други слѣдствія ще
произлѣзѣтъ, които ще направѣтъ Мусулма-
ны-тѣ да изгубѣтъ тѣрпѣніе-то си.

Ный ще приведемъ два примѣра, ако и
да не имъ е мѣсто-то тука.

Въ Европѣ, разны-тѣ народы, които съ-
ставляватъ единъ държавѣ, иматъ за офи-
ціаленъ языкъ, държавный-тѣ языкъ. Тамъ
тѣ не ся противѣтъ на това. Тука, наши-тѣ

народи сж опорити. Критици-тъ поискахъ што прѣсѣды-тъ, които ставатъ въ сѣдмилуцъ-тъ на островъ-тъ, да сж писаны на Турски и на Гръцки языкъ. Правительство-то, като искаше да ги задоволи, устѣпи на исканіе-то имъ. Слѣдствие-то на това снисхожденіе е што общо-то събрание на Критяны-тъ, незадоволено отъ правдини-тъ си, тѣзи години прѣдложи новы исканія. Атински-тъ вѣстници отворихъ съ благодареніе стѣлпове-тъ си за програмъ-тъ на тѣзи новы исканія на Критяны-тъ.

Прѣди 4 години ся казваше, че ако ся дадеше на Българы-тъ церковно самоуправленіе и право-то да управляютъ свои-тъ си училища, тѣ ще бѣдѣтъ най-вѣрни-тъ подданици на държавъ-тъ. Правительство-то имъ даде всичко това. Ний видѣхмы вѣрность-тъ имъ!

Ще ни кажатъ че понеже Мусульмани-тъ ще бѣдѣтъ по-много отъ Христіаны-тъ въ народный-тъ свѣтъ, тѣ ще иматъ вышгласіе-то. Това не е вѣрно, защото въ него твърдѣ мащина ще има, които ще бѣдѣтъ въ състояніе да говорятъ. Нѣма съмнѣніе че мнозина ще ся поведѣтъ подиръ 3-4 говорители. (Тука *Басиръ* не е ясенъ, но ся види че той мысли че Христіански-тъ членове ще бѣдѣтъ по-способни-тъ говорители). Послѣ той продължава така:

Отъ всичко това читатели-тъ ни може да помислятъ че ний отхвърлямы идеѣ-тъ за съставленіе-то на народенъ свѣтъ. Не. Ако напады учрежденіе-то на единъ свѣтъ безъ прѣдпазванія и безъ условія, ний не защищавамы никакъ древнѣ-тъ системъ на управленіе. Зло-то, косто тѣзи система е причинило, е явно. Ний познавамы высокы-тъ намѣренія на Н. И. В. Султанъ-тъ.

Но кой ще ни даде за въ бѣдѣще нужно-то порожителство за министри-тъ и за чиновници-тъ? Какъ може да ся придобие повѣренность-тъ, че отъ сега ната-тъкъ сжествуующы-тъ закони ще бѣдѣтъ вѣрно и законно исполнены? Какво порожителство притяжавамы за добро-то управленіе на финанци-тъ? Учрежденія-та на държавы-тъ ся стремятъ къмъ едно отдалечено бѣдѣще, а не къмъ едно близко вѣрме. Слѣдователно, съставленіе-то на едно тѣло, опрѣдѣлено отъ народъ-тъ за да надзирава финанци-тъ и поведеніе-то на чиновници-тъ, е нужно. Безъ него, доказано е че финанци-тъ ни ще бѣдѣтъ въ безпорядокъ, закони-тъ ни ще бѣдѣтъ зѣлѣ при-способими, и земледѣліе-то и промышленность-тъ ни никакъ не ще напредѣтъ.

Сега, какъ трѣба да ся състави това тѣло? Ето наше-то мнѣніе за него:

Всяко окръжіе (каза) да испраща по двама прѣдставители, въ всякомъ три години, въ сѣдалище-то на вилаетъ-тъ отъ който зависи. Като пристигнатъ тамъ, тѣ да нѣматъ право да ся мѣсятъ въ работы-тъ на мѣстны-тъ власти, но да ся събератъ въ градскы-тъ хотелъ за да избѣрѣтъ трима прѣдставители по вышгласіе измежду жители-тъ на окръжія-та или на сѣдалище-то на вилаетъ-тъ безъ разлика. И така всякой вилаетъ да испраща въ Цградъ по трима прѣдставители. Столица-та и прѣдградіе-то да ся прѣдставляватъ отъ 6 прѣдставители. Тѣзи избранны лица да образуватъ въ Цградъ народный-тъ свѣтъ (*шуратъ миллетъ*).

Прѣдставители-тъ да бѣдѣтъ за по 3 години, и прѣзъ това вѣрме да не ся сѣдѣтъ. Да пріематъ по 3,000 гр. на мѣсець, и прѣзъ вѣрме-то на прѣдставительство-то си, да не могатъ да пріематъ нито степенни на чиновне, нито нишани, нито пакъ платкы-тъ имъ да ся уголъмяватъ. Да не бѣдѣтъ прѣзѣбраемы. Въ случай на смъртъ или на оставкѣ, да ся замѣстятъ отъ подгласницы-тъ, които сж имали най-много-то гласове слѣдъ тѣхъ.

Свѣтъ-тъ да нѣма право да ся мѣси въ слѣдующы-тъ 3 точки:

1-о. Записваніе-то на войници (кура) да зависи исключительно отъ едно царско праде. Правительство-то може да зема пакъ по 4 души на 1,000-тѣхъ отъ Мусульманско-то населеніе, както прави сега, и по толкова души или наполовинѣ и отъ Христіанско-то. То обаче да е свободно да зема или не войскѣ отъ Христіаны-тъ. Свѣтъ-тъ да не ся мѣси въ купуваніе-то на оржія, на припасы и на военны корабы. Но ако има съмнѣніе за цѣны-тъ имъ, да има право да ги прѣглежда, и да изисква отговоръ отъ министерство-то за тѣхъ.

2-о. Правительство-то да си запазва пра-

во-то за миръ или за войнѣ съ единъ чуждѣ държавѣ, или съ единъ или много отъ възстанѣли-тъ области. Свѣтъ-тъ да нѣма никакво право да ся мѣси въ този въпросъ.

3-о. Свѣтъ-тъ да не докача никое прѣдписаніе отъ священни-тъ законъ, но да има право да сѣди Нанбы-тъ и другы-тъ чиновници, които злоупотрѣбляватъ закони-тъ на шераатъ-тъ и на кодексъ-тъ.

При това, свѣтъ-тъ да има надзоръ надъ финанци-тъ, и да има право да разисква и да рѣшава за новы заемъ. Всичкы-тъ чиновници, дору до Великий-тъ Везиръ, да бѣдѣтъ отговорни прѣдъ този свѣтъ, който ще има право да изисква отговоръ отъ тѣхъ, и ако е нужно да ги сѣди. Съ исключеніе на шераатъ-тъ, да има право да измѣнява всички-тъ другы закони, да изработва новы и да надзирава съвършенно-то имъ приспособленіе; да разисква и да туря подъ вышгласіе всички-тъ договоры, които правительство-то може да сключи; да рѣшава за направѣ-тъ на желѣзны пѣтици и на пристанища; да гласоподава за разпоскы-тъ и за доходы-тъ на държавѣ-тъ; и най-послѣ да размышлява върху всички-тъ другы въпросы, възъ отъ 3-тъ горѣноменны исключенія.

Печатъ-тъ да може безъ страхъ да критикува и да изобличава лошы-тъ дѣла на всички-тъ чиновници. Само личность-та на Султанъ-тъ да бѣде свята и уважаема.

Таковы сж споредъ насъ основы-тъ, върху които трѣба да ся състави народный-тъ свѣтъ въ Цградъ. Ний мыслимъ че тѣ трѣба да задоволятъ и Христіаны и Мусульманы.

ТУРЦИЯ.

Минѣла-та седмица на Шейхъ-юл-Исламъ канусу е станѣло едно извъредно събрание отъ всички-тъ Министри, въ което ся е разисквало съставленіе-то на Народно Събрание. Слѣдъ дългы разискванія рѣшило ся единогласно да ся състави *Прѣдставителъ Камаръ*, и Н. Вис. Мидхатъ паша ся задѣлжилъ да изработи планъ-тъ за съставленіе-то ѝ.

Споредъ свѣдѣнія-та ни, казва *Стамбулъ* Народно-то Събрание ще ся образува така: Всяка область (вилаетъ) ще опрѣдѣли по 4 прѣдставители, които да прѣдставляватъ разны-тъ общины.

Число-то на Цареградскы-тъ прѣдставители ще ся опрѣдѣли наскоро.

Дѣжности-тъ на това Народно Събрание ще бѣдѣтъ тѣзи:

(а) Да надзирава финанци-тъ, да разисква и да туря подъ вышгласіе доходы-тъ и разпоскы-тъ на държавѣ-тъ;

(б) да покровителствува, прѣди всичко друго, правосѣдіе-то; да прѣглежда гражданскы-тъ и вѣтрѣшны-тъ закони, и да издава новы, ако е нужно;

(в) Камара-та трѣба да ся грижи за улучшение-то на промышленность-тъ, да покровителствува и да улеснява търговіи-тъ и земледѣліе-то.

Министри-тъ ще бѣдѣтъ отговорни прѣдъ Камаръ-тъ.

СМУЩЕНИЯ-ТА ВЪ БЪЛГАРІИ.

Новины-тъ, които сж ся пріели изъ Българско, прѣзъ послѣдны-тъ седмицы, сж были извъредно наскърбителны. Сърдѣ-та на всички, които сж прочели за събытаны-тъ и ограбены-тъ села и градове, сж ся нажалили твърдѣ много. Тѣ сж были още повече нажалены, защото не имъ е было възможно да помогнатъ на злочастны-тъ. Ний ся надѣваемы, обаче, че тѣзи страданія не ще ся продължаватъ за дълго вѣрме, и че правительство-то, косто показва сега голѣмѣ дѣятельность и усърдность за възведеніе-то на прѣобразованія, ще обрне милостиво око къмъ страдающы-тъ. Ний искамы да вѣрваемъ че то не ще позволи вече щото онѣзи, които не сж земали участіе въ възстаніе-то, да ся обиратъ и погубватъ отъ башы-бозуцы и Черкезы, и че чрѣзъ единъ милостивъ и великодушнѣ политикъ ще умзиръ Българскы-тъ народъ, ще го привлече къмъ себе си и ще му вдѣхне повѣренность въ добры-тъ му намѣренія. Колкото за онѣзи, които сж станѣли съ оржія, надѣваемы ся че правительство-то ще земе въ вниманіе причины-тъ, които сж ги накарали да направятъ това, и че употребы милость и правосѣдіе върху тѣхъ. Ний смы убѣдени че ако злоупотрѣбленія-та, които сж были строго осмѣжданы отъ Ми-

нистры-тъ на Н. И. В. Султанъ-тъ, прѣстанѣтъ, и ако ся въведѣтъ въ държавѣ-тъ нужды-тъ прѣобразованія, които ся приготвятъ вече, самъ-тъ тѣзи възстанници ще сложатъ оржія-та си и ще станѣтъ вѣрны подданици. Прѣди всичко, ний ся надѣваемы че правительство-то не ще позволи вече да ся наказватъ мирны-тъ и невинны-тъ, и не ще остави жены-тъ и дѣца-та да загинѣтъ. Такава една политика бы была, наистинѣ, и умна и челоуѣческа.

При всичко че имахмы доста причины да вѣрваемъ че въ Тузлаиско-то окръжіе не може да станѣтъ никаквы смущенія и безредицы отъ страна на башыбозуцы и Черкезы, но ето че и тамъ сж ся случили подобны нѣща. Нѣкои зломысленници распрѣснѣли слухъ че една чета възстанници ся готвяла да мине отъ Галацъ за въ Турско, и Мютесарифинъ-тъ въорѣжава башы-бозуцы, които вмѣсто да пазятъ тишинѣ-тъ, впустили ся да грабятъ и да плѣнятъ села-та. Надѣваемы ся че Мютесарифинъ-тъ като е видѣлъ дѣла-та на тѣзи башы-бозуцы, ще земе строгы мѣрки за незабавно-то имъ обезорѣжаніе.

Научавамы ся отъ добръ источникъ, казва *Стамбулъ*, че Шевкетъ паша, начальникъ-тъ на войскѣ-тъ въ Българіи, слѣдъ като разбилъ единъ четѣ възстанници отъ 100-на души при Сливенъ, отъ които 51 души сж ся хванѣли, трѣгналъ прѣди 3-4 дни отъ тамъ за Едрене. Щомъ пристигналъ въ послѣдній-тъ градъ, той трѣгналъ съ Сердаръ Екремъ за Нишъ.

Минѣлы-тъ петѣкъ, Шакиръ бей, директоръ-тъ на Измиджскѣ-тъ желѣзницѣ, ся е испратилъ отъ В. Портъ за въ Българіи съ умиротворително посланіе.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Газетъ де С.-Петербургъ утвърждава че Френско-то правительство отхвърлило прѣдложеніе-то на Князь Горчакова за уголъмяніе-то на Чернагорѣ въ вредъ на Турціи. Сжщый-тъ вѣстникъ казва че едно ново прѣдложеніе станѣло отъ сжщый-тъ Державенъ мѣжъ за да ся устѣпи едно пристанище на Чернагорѣ, но и то ся отхвърлило отъ Князь Бисмарка като неприемлемо.

Споредъ нѣкои Европейскы телеграммы, Порто-та дала всеопрошеніе и прѣмиріе до 5-6 седмицы на Херцеговинскы-тъ възстанници.

Слухъ-тъ че между Сърбіи, Чернагорѣ, Румѣніи и Гръціи ся сключилъ съюзъ ся опровергава, но въ послѣдно-то царство голѣмы военны приготвленія ставали.

Споредъ *Фигаро*, Франція искала отъ Портъ-тъ за вдовицѣ-тъ и за чада-та на Г. Мулена, убитый-тъ ѝ консулъ въ Солунъ, едно възмездіе отъ 600,000 франкы. Понеже Германскы-тъ убитый консулъ, Г. Абботъ, оставилъ само една вдовицѣ, Германско-то правительство искало 300,000 фр.

Новы-тъ Турскы лиры, които сж ся отсѣкли въ паросѣчницѣ-тъ въ име-то на Султанъ Мурада V, не сж много измѣнены. Освѣи име-го на Султанъ-тъ, косто е измѣнено, само звѣздичкы-тъ около единъ-тъ отъ страны-тъ на лиръ-тъ сж окръжены отъ единъ подумѣсець. Въ сѣдѣ-тъ ѝ, царска-та тура носи име-то *Мурадъ ханъ*, сынъ на *Абдулъ Меджидъ ханъ*. Друга-та страна си остава сжща-та.

Минѣла-та седмица бѣхмы извѣстили че обрядъ-тъ за припасаніе-то на сабѣ-тъ на Султанъ Мурада V щѣше да стане на 31 Май. То ся отложи споредъ едны, че Хедивъ-тъ ся очаквалъ да присѣтствува на него, а споредъ другы, че юнѣформа-та на Султанъ-тъ не была готова още за въчера, т. е. за 3 Юніа, но и този пакъ ся отлага за идущѣ-тъ седмицѣ.

Минѣла-та седмица Арменскы-тъ Патрикъ е ималъ честь-тъ да ся пріеме въ ауденциѣ отъ Н. И. В. Султанъ-тъ, комуто той е поднесълъ единъ адресъ въ който му ся честити въцаряваніе-то отъ страна-тъ на Арменскѣ-тъ общины въ Цградъ.

Гръцкы-тъ Патрикъ тоже щѣлъ даде тѣзи дни на Н. И. В. Султанъ-добренъ адресъ въ име-то на духовъ то му и на народъ-тъ му.

Всичкы-тъ чуждестранници, живы въ Цградъ, приготвятъ подобны адресъ

Парижкы-тъ вѣстници утвърждава Френско-та Република рѣшила да сжжи флотѣ-тъ ѝ въ заливъ-тъ на (близо при Чанакъ-кале) до 24 б корабы. За това ся писа и въ Туф вѣстници.

Вѣстници-тъ ако и да не говорятъ нищо за възстаніе-то въ Херцеговинѣ, правительство-го пакъ испрати тѣзи дни 1,500 войници съ военны припасы за станище-то Клекъ.

Отъ нѣколко деня насамъ мѣстны-стници говорятъ че въ Руссія и въ Гставади голѣмы военны приготвленія безъ да даватъ нѣкаквы причинѣ за

Споредъ Виенскы-тъ вѣстници Ангбавила на Русскы-тъ кабинетъ, Чернагора и Сърбія прѣмѣнѣтъ грани си откровенно и нарушатъ общы-тъ Руссія ще ся счита отговорна.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШ

Парижъ, 27 Май. — Дукъ Деказъ ништръ-тъ на въшны-тъ дѣла въ Фрѣ Лордъ Лаянсъ, Англіискы-тъ послани Орловъ, Русскы-тъ посланикъ въ Па сж имали нѣколко събранія върху истѣ политикѣ. Има надежда че Силы-то додѣтъ до едно споразумѣніе върху

Емелъ, 27 Май. — Италианско-то правительство слѣдъ като ся споразумѣ съ глійскы-тъ кабинетъ испрати тука Г. гра за да направи на Князь Горчакова кон прѣдложенія относительно до истѣ работы. Тѣ сжстоѣтъ въ това: Силы-тъ да употребятъ всичко-то влияние прѣдъ подвластны-тъ Княжестъ Турціи за да упазятъ едно мирно поліе; 2-о ако слѣдъ 2 мѣсецы прѣ (армистіа) не стане примиреніе въ вѣзѣ ишли-тъ области въ Турціи, Силы-тъ не ся мѣсятъ никакъ.

Лондонъ, 28 Май. — Г. Дизраелъ, вный-тъ Министръ въ Англіи, извѣстилъ Камаръ-тъ че Мемоаръ-тъ на Свѣрны Силы не ще ся подаде на Портъ-тъ, Англія е сжгласна съ другы-тъ Силы да дава повече натискъ на Турціи отколѣно нужно.

С. Петербургъ, 28 Май. — Руссія ново заповѣдала на Консулы-тъ си въ Бградъ и въ Цетинѣ да употребятъ влияние си противъ всяко воинственно заявленіе Руссія, на който политика-та не е уелена, че ся погрыжи щото Турско-то правительство да даде порожителствуваніе прѣобразованія за Славянскы-тъ Христіи които ся мыслятъ за нужды отъ Силы-

Віена, 29 Май. — *Кореспондентъ* *Литикъ* казва че отговоръ-тъ на Сърбіи Нотѣ-тъ на В. Портъ относительно до върѣжаніе-то ѝ ще бѣде, безъ съмнѣнія примирителенъ.

Парижъ, 31 Май. — Дукъ Деказъ въдно слово като говорилъ за прѣговори-относительно до събытія-та въ Боснѣ и Херцеговинѣ, казалъ че цѣлостъ-тъ на Турціи и улучшение-то на сегашно-то положеніе (*statu quo*) сж ся утвърдили единъ гласно отъ всички-тъ Силы, и че Франція е присѣдинила на тѣзи политикѣ примирителка.

Бѣлградъ, 1 Юні. — По причинѣ на неколко нарушения на граници-тъ, правительство-то е испратило двама комисары въ Вдинъ за да ся разговарятъ съ Пашѣ-тъ мѣрки-тъ които трѣба да ся зематъ.

Берлинъ, 1 Юні. — Германскы-тъ Императоръ замѣнѣлъ днесъ за Емелъ, дѣто намира Русскы-тъ Императоръ. Споредъ *Ла-Турни* тѣ щѣли да иматъ и другъ конференциѣ въ присѣтствіе-то на Князь Горчакова, на Князь Бисмарка и на Контъ Драшъ.

Издава ся отъ Американско-то Евелгелско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ печатницѣ-тъ на Д. АРАМІАНА
Аропѣанъ-ханъ № 12.